Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

kwiecień '96

Rok akademicki 1995/96

nr 7

P.4492/95/96

W NUMERZE

- **Relacja z posiedzenia Senatu**
- **Z prac JM Rektora**
- **Przed końcem kadencji – rozmowa z JM Rektorem, prof. W. Winklerem**
- **Stopnie naukowe i stanowiska**
- **Dydaktyka: wyniki zimowej sesji egzaminacyjnej, minima programowe**
- **Zarządzenia i pisma okólne JM Rektora**
- **Współpraca z zagranicą**
- **Centrum Inicjatyw Społecznych**
- **Walne Zgromadzenie PTETiS**
- **Z działalności CPKZ**
- **Sport: AZS Gliwice czołowym klubem w Polsce**

SENAT

■ **VII zwyczajne posiedzenie Senatu** w r.ak. 1995/96 odbyło się 1 kwietnia br. z następującym porządkiem obrad: zaopiniowanie wniosku Politechniki Łódzkiej w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa profesorowi Januszowi Szoslandowi, wyrażenie zgody na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego profesorów Ludwika Cwynara, Bernarda Drzęźlę i Janusza Wandrasza, zasięgnięcie opinii w sprawie mianowania na czas nie określony dra hab.inż. Jana Chojcana oraz w sprawie pierwszego mianowania na to stanowisko dra hab.inż. Romana Mazurkiewicza, podsumowanie zimowej sesji egzaminacyjnej, zatwierdzenie wniosków o nagrody Ministra Edukacji Narodowej oraz sprawy bieżące o wolne wnioski.

W posiedzeniu uczestniczyło 46 członków Senatu i 7 zaproszonych gości.

■ **Opinię o dorobku naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym prof. Janusza SZOSLANDA**, w związku z wnioskiem o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Łódzkiej, przedstawił - zaproszony na posiedzenie Senatu - prof. Jan KOSMOL.

Prof. J. Szosland (71 l.) jest specjalistą z dziedziny włókiennictwa. Jego prace miały w większości znaczenie pionierskie i stworzyły podwaliny naukowe, badawcze i dydaktyczne w zakresie technologii włókiennictwa oraz pomost pomiędzy badaniami naukowymi a praktycznym wykorzystaniem ich wyników w przemyśle włókienniczym w Polsce i za granicą. Wyniki swoich badań opublikował w ponad 100 studiach, rozprawach i artykułach naukowych w kraju i za granicą. Jest autorem 9 podręczników i skryptów. W swoim życiu zawodowym pełnił wiele funkcji akademickich i zawodowych. Był m.in. dziekanem (1969-75) i prodziekanem (1968-69) Wydziału Włókien-

niczego Pol. Łódzkiej, kierownikiem Katedry Tkactwa (1967-70) i dyrektorem Instytutu Mechanicznej Technologii Włókna (od 1970 r.). Pracował także w Szkole Inżynierskiej w Częstochowie (1952-55) i w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi (1957-60). Jest doktorem honoris causa Moskiewskiego Instytutu Włókienniczego (1970). W skali międzynarodowej uważany jest za twórcę polskiej szkoły naukowej podstaw włókiennictwa.

Senat w głosowaniu tajnym jednomyślnie poparł wniosek Politechniki Łódzkiej o nadanie tytułu doktora honoris causa tej Uczelni prof. J. Szoslandowi.

■ **Wniosek Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof.dra hab.inż. Ludwika CWYNARA z Instytutu Maszyn i Urządzeń Energetycznych zreferował Dziekan prof. K. MIKSCH.**

Prof. L. Cwynar (68 l., doktorat - 1970 r., habilitacja - 1979 r., tytuł profesora - 1985 r.) jest absolwentem Pol. Warszawskiej i tam rozpoczął pracę jako asystent w 1956 r. Od 1984 r. pracuje w Politechnice Śląskiej, pełniąc funkcję kierownika Zakładu Kotłów i Wytwornic Pary. Jego dorobek naukowy obejmuje: książkę "Rozruch kotłów parowych" (3 wydania i tłumaczenie na j. rosyjski), 69 publikacji krajowych i zagranicznych, ok. 40 ważniejszych referatów i ekspertyz nie publikowanych, ok. 160 opracowań i 8 patentów. W Jego dorobku można wyróżnić 4 główne tematy: Badania i analiza warunków pracy kotłów i bloków energetycznych podczas wyłączania z ruchu, uruchamiania i zmian obciążeń; Badania warunków pracy przegrzewaczy pary; Badania naturalnego i wymuszonego obiegu wody; Badania awaryjności, elastyczności i sprawności urządzeń. Wyniki Jego prac wykorzystano przy konstruowaniu kotłów do bloków energetycznych 200 i 500 MW oraz do modernizacji układu rozruchowego bloku 120 MW. Jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Energetyki (od 1970 r.), był zastępcą przewodniczącego Rady Naukowej Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Energetyki we Wrocławiu oraz Rady Naukowej CBKK w Tarnowskich Górach. Jest członkiem Komisji Energetyki PAN Oddziału w Katowicach, Sekcji Termodynamiki i Spalania PAN w Warszawie oraz redaktorem Biuletynu Instytutu Energetyki w zakresie elektrowni. Wypromował 2 doktorów i jest obecnie promotorem 5 przewodów doktorskich w toku.

Wniosek uzyskał pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej. Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (34 "tak", 9 "wstrz.").

■ **Wniosek Rady Wydziału Górnictwa i Geologii o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof.dra hab.inż. Bernarda DRZĘŹLĘ z Instytutu Eksploatacji Złóż zreferował Prorektor prof. A. KLIMPEL.**

Prof. B. Drzęźla (55 l., doktorat - 1971 r., habilitacja - 1979 r., tytuł profesora - 1991 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1965 r. Jego dorobek naukowy obejmuje ok. 300 pozycji, w tym: 122 artykuły naukowe i opublikowane referaty, 2 monografie, 2 książki, 2 skrypty, 9 patentów i 98 referatów, wykładów i prelekcji wygłoszonych na sympozjach, konferencjach i seminariach. Prawie cały dorobek dotyczy zagadnień geomechaniki i geofizyki górniczej. Wypromował 7 doktorów, w tym 3 obcokrajowców. Opracował 24 recenzje rozpraw doktorskich (w tym 3 obcojęzyczne), 9 recenzji rozpraw habilitacyjnych, jedną recenzję wniosku o tytuł naukowy i jedną o nadanie tytułu doktora honoris causa. Pełnił lub nadal pełni szereg odpowiedzialnych funkcji administracyjnych w Uczelni (dziekan, prodziekan, dyrektor i zastępca dyrektora instytutu, kierownik studiów dziennych filii w Rybniku). Pełni również wiele funkcji poza Uczelnią. Jest m.in. przewodniczącym Rady Muzealnej Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, członkiem: Rady Naukowej GIG, Rady Naukowej Centrum Podstawowych Problemów Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie, Rady Nadzorczej GSW, Komitetu Górnictwa PAN, Komisji ds. Tąpań i szeregu innych organów o charakterze opiniującym. Do ważnych i prestiżowych Jego funkcji należy nadzór naukowy nad eksploatacją górniczą w filarach ochronnych Bytomia i Jastrzębia Zdroju. Jest również członkiem wielu organizacji międzynarodowych i zagranicznych, m.in.: International Society for Mine Surveying, Society of Mining Professor, International Bureau of Strata Mechanics, Academy Appraisal Commission, Czeska Akademia Nauk. Przebywał w wielu zagranicznych uniwersytetach i instytucjach naukowych, wygłaszając szereg referatów, prelekcji i wykładów. Był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany (m.in. 3 nagrody MEN, 2 wyróżnienia "złota kreda").

Wniosek został zaopiniowany bardzo pozytywnie przez Senacką Komisję ds. Kadry Naukowej, w imieniu której wypowiadał się prof. F. KRASUCKI. W dyskusji wniosek poparli prof. Wł. SIKORA ("Kandydat ciężko zapracował na swoje sukcesy naukowe... jest jednym z najpoważniejszych i najwybitniejszych specjalistów w górnictwie z zakresu tąpań i ochrony powierzchni") i prof. J. BENDKOW-

SKI ("Kandydat jest znaną osobą w środowisku górniczym...").
Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (40 "tak", 2 "nie", 2 "wstrz.").

■ **Kolejny wniosek dotyczył powołania na stanowisko profesora zwyczajnego prof.dra hab.inż. Janusza WANDRASZA z Katedry Technologii i Zagospodarowania Ścieków.** Zreferował go w imieniu Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Dziekan prof. K. MIKSCH.
Prof J. Wandrasz (55 l., doktorat z wyróżnieniem - 1971 r., habilitacja - 1977 r., tytuł profesora - 1986 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1963 r. Równolegle z pracą na Uczelni pracował przez 14 lat w średnim szkolnictwie technicznym. Specjalizuje się w zagadnieniach utylizacji produktów odpadowych zarówno przemysłowych, jak i komunalnych. Jego dorobek naukowy obejmuje łącznie 175 artykułów naukowych oraz referatów na konferencjach krajowych i zagranicznych. Jest autorem lub współautorem 2 monografii, 2 skryptów i 23 wniosków patentowych i wzorów użytkowych. W roku bieżącym przygotowuje do wydania dwie książki: "Technologie i urządzenia termicznego przetwarzania odpadów" (autorstwo), "Zagospodarowanie osadów, metody, technologie, urządzenia" (współautorstwo). Wypromował 6 doktorów, obecnie kieruje dalszymi 6 przewodami doktorskimi. Odbył kilka miesięcznych staży naukowych w Moskiewskim Instytucie Energetycznym, Odesskim Instytucie Politechnicznym oraz w Uniwersytecie w Stuttgarcie i w Politechnice w Magdeburgu. Był trzykrotnie członkiem Komitetu Programowego Kongresu Recyklingu w Berlinie. Z Jego inicjatywy został zorganizowany I Międzynarodowy Kongres Utylizacji Odpadów w Katowicach (1986 r.) oraz Międzynarodowa Konferencja nt. "Termiczna Utylizacja Odpadów" (4 edycje). Obecnie kieruje dwuletnim projektem badawczym zamawianym "Program gospodarki odpadami województwa tarnobrzeskiego". Jest twórcą specjalności "Gospodarka odpadami". Od 1986 r. kieruje Katedrą Aparatury Cieplnej i Utylizacji Odpadów, a w latach 1984-90 był dziekanem Wydziału Mechanicznego Energetycznego.
Wniosek został wysoko oceniony przez Senacką Komisję ds. Kadry Naukowej. W dyskusji wypowiadali się profesorowie F. KRASUCKI, W. WINKLER i A. ZIĘBIK, którzy poparli wniosek, stwierdzając m.in., że Kandydat jest niekwestionowanym autorytetem energetycznego oczyszczania odpadów i twórcą "szkoły" z tego zakresu.
Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (29 "tak", 8 "nie", 8 "wstrz.").

■ **Wniosek Rady Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony dra hab.inż. Jana CHOJCANA z Instytutu Elektroniki zreferował Prorektor prof. A. KLIMPEL.**
Dr hab.inż. J. Chojcan (doktorat z wyróżnieniem - 1972 r., habilitacja - 1987 r.) w swojej działalności badawczej zajmuje się: podstawami teoretycznymi i zastosowaniem analizy wrażliwościowej układów elektronicznych, przetwarzaniem sygnałów, wykorzystaniem teorii informacji i kodowania do optymalizacji transmisji i konstrukcji optymalnych układów testujących oraz zastosowaniem komputerów do projektowania układów elektronicznych. Jego dorobek publikacyjny obejmuje: 3 monografie, 34 artykuły naukowe w czasopismach, 54 publikacje w materiałach konferencyjnych oraz 29 skryptów. Jest promotorem 4 zakończonych i 6 otwartych przewodów doktorskich. Opracował wiele recenzji doktoratów i habilitacji oraz recenzji wydawniczych. Był promotorem ponad 120 prac dyplomowych magisterskich. Od dwóch kadencji pełni funkcję dziekana Wydz. Aut., El. i Inf.; jest dyrektorem Instytutu Elektroniki na tym Wydziale.
Według opinii Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej, Kandydat w najbliższym czasie z pewnością uzyska tytuł profesora. Wniosek poparli w dyskusji prof. R. GESSING (bardzo wysoko ocenił Jego działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną, "wykazał się bardzo dużą dojrzałością, olbrzymią pracą i dyspozycyjnością od rana do wieczora"), prof. J. SUWIŃSKI ("Jego osiągnięcia w pełni kwalifikują Go do uzyskania tytułu naukowego profesora") i prof. L. DOBRZAŃSKI ("Kandydat należy niewątpliwie do jednej z największych indywidualności na Uczelni").
Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (42 "tak", 1 "nie", 1 "wstrz.").

■ **Wniosek Rady Wydziału Chemicznego w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego dra hab. inż. Romana MAZURKIEWICZA z Instytutu Chemii i Technologii Organicznej zreferował Dziekan prof. J. SUWIŃSKI.**
Dr hab. R. Mazurkiewicz (doktorat - 1974 r., habilitacja z wyróżnieniem - 1991 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1969 r. Zajmuje się syntezą organiczną, chemią związków heterocyklicznych oraz technologią lekkiej syntezy organicznej dla przemysłu farmaceutycznego. Jego dorobek obejmuje 25 publikacji naukowych (16 w czasopismach anglojęzycznych

o zasięgu międzynarodowym), 17 patentów, 29 referatów i komunikatów, kilkadziesiąt opracowań niepublikowanych oraz 4 opracowania technologiczne wykorzystane w praktyce (m.in. wdrożenie zmodernizowanej technologii wytwarzania leku nasercowego "Intercordin" - praca wyróżniona nagrodą MEN II stopnia). Jest ponadto współautorem podręcznika akademickiego "Metody spektroskopowe i ich zastosowanie do identyfikacji struktury związków organicznych" i 7 skryptów. W latach 1992-93 odbył, jako stypendysta IREX, miesięczny staż w Brown University w Providence (USA) oraz 9-miesięczny staż naukowy we Florida Center for Heterocyclic Compounds (University of Florida, USA), pracując w zespole światowej sławy chemika, prof. Alana R. Katritzky'ego. Jest promotorem otwartego przewodu doktorskiego.

Po wyjaśnieniu przez prof. F. KRASUCKIEGO, że opinia Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej jest pozytywna, Senat zaopiniował wniosek pozytywnie większością głosów (40 "tak", 4 wstrz.").

■ W następnym punkcie **Senat wysłuchał informacji Prorektora B. POCHOPIENIA na temat wyników zimowej sesji egzaminacyjnej** obecnego roku akademickiego.

Prorektor zwrócił uwagę na fakt, że po przesunięciu terminu zakończenia semestru zimowego z końca kwietnia na koniec lutego zaobserwowano pozytywny efekt; studenci od początku semestru letniego mogli zająć się nauką, a nie odrabianiem zaległości z semestru zimowego. Szczegółowe informacje na temat wyników zimowej sesji egzaminacyjnej publikujemy w rubryce DYDAKTYKA.

■ W punkcie **"zatwierdzenie wniosków o nagrody Ministra Edukacji Narodowej"** rozpatrzono 13 wniosków zakwalifikowanych przez Komisję Rektorską spośród 23 zgłoszonych przez Rady Wydziałów. Prorektor prof. Wł. SIKORA - referujący ten punkt - poinformował, że jeden wniosek z Wydziału Elektrycznego został przez Komisję odrzucony ze względów formalnych, ponieważ dotyczył on podręcznika dla szkół średnich. Mimo wysokiej oceny tego wniosku, okazało się po konsultacjach z MEN, iż nie może być on rozpatrzony, gdyż nagrody MEN mogą być przydzielane za podręczniki akademickie.

W tajnym głosowaniu Senat wyraził następujące opinie o przedłożonych wnioskach o nagrodę Ministra:

● **Wnioski indywidualne za podręczniki akademickie i książki**

1. prof.dr hab.inż. Jerzy FRĄCZEK (RAu): "Aparatura przeciwwybuchowa w wykonaniu iskrobezpiecznym". Wyd. Śl. Techn., Katowice 1995 - 31 "tak", 4 "nie", 10 "wstrz."
2. prof.dr hab.inż. Jan KOSMOL (RMT): "Automatyzacja obrabiarek i obróbki skrawaniem". WNT, Warszawa 1995 - 33 "tak", 7 "nie", 5 "wstrz."
3. prof.dr hab.inż. A. DOBRZAŃSKI (RMT): "Metaloznawstwo i obróbka cieplna stopów metali". Wyd. Pol. Śl., Gliwice 1995 - 16 "tak", 18 "nie", 11 "wstrz."

● **Wnioski zespołowe za podręczniki akademickie i książki**

1. prof.dr hab.inż. Antoni NIEDERLIŃSKI z zespołem (RAu): "Regulacja adaptacyjna". PWN, Warszawa 1995 - 26 "tak", 12 "nie", 7 wstrz.".
2. prof.dr hab.inż. Wojciech ZIELIŃSKI z zespołem (RCh): "Metody spektroskopowe i ich zastosowanie do identyfikacji związków organicznych". WNT, Warszawa 1995 - 36 "tak", 4 "nie", 4 "wstrz."
3. dr hab.inż. Kazimierz KURPISZ, prof. Pol. Sl. + 1 osoba (RIE): "Inwerse Thermal Problems". Wyd. Computational Mechanics Publications Southampton UK and Boston, USA 1995 - 40 "tak", 4 "nie", 1 "wstrz."

● **Wnioski indywidualne za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne**

1. dr hab.inż. Adam LISIK, prof. Pol.Śl. (RAr): "Studium realizacyjne kompleksu sakralnego w Mysłowicach-Ławkach" - 25 "tak", 8 "nie", 11 "wstrz.".
2. prof.dr hab.inż. Tadeusz BURCZYŃSKI (RMT): "Metoda elementów brzegowych w mechanice" (publikacje) - 22 "tak", 5 "nie", 14 "wstrz."
3. dr inż. Andrzej SOKOŁOWSKI (RMT): "Nadzorowanie stanu ostrza skrawającego z zastosowaniem sieci neuronowych" (doktorat) - 28 "tak", 7 "nie", 9 "wstrz."
4. dr hab.inż. Jerzy SKRZYPCZYK (RB): "Dynamika złożonych układów mechanicznych o parametrach losowych" (habilitacja) - 21 "tak", 11 "nie", 10 "wstrz."
5. dr hab.inż. Jolanta BOHDZIEWICZ (RIE): "Ultrafiltracyjne oczyszczanie i zatężanie enzymów..." (habilitacja) - 28 "tak", 8 "nie", 7 "wstrz."

● **Wniosek zespołowy za cykl publikacji**

prof. dr hab.inż. Ryszard GESSING z zespołem (RAu):"Optymalizacja sterowania złożonymi systemami w warunkach niepełnej informacji" - 28 "tak", 8 "nie", 7 "wstrz."

● **Wniosek zespołowy za osiągnięcia dydaktyczne**

prof.dr hab.inż. Remigiusz SOSNOWSKI z zespołem (RM): "Przedsięwzięcia organizacyjne i dydaktyczne na rzecz podniesie-

nia poziomu kształcenia kadry kierowniczej zakładów przemysłu ciężkiego" (Amerykańsko-Polskie Studium Podyplomowe) - 23 "tak", 10 "nie", 10 "wstrz.".

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiadali się:**

● Prorektor prof. B. POCHOPIEŃ przedstawił obszerną informację na temat uchwały Rady Głównej Sz.W., określającej minimalne wymagania programowe dla kierunków technicznych. W dokumencie określono liczbę godzin przeznaczonych na studia dzienne magisterskie, która zawiera się w przedziale od 3 400 godz. (dla kierunku Technologia Chemiczna) do 3 750 godz. (dla kierunku Mechanika i Budowa Maszyn). W liczbie tej mieści się 400 godz. przeznaczonych na pracę dyplomową. O dalszych szczegółach dotyczących limitów programowych piszemy w rubryce DYDAKTYKA.

● Prorektor prof. Wł. SIKORA poinformował o przyznanych Uczelni środkach na BK i BW na rok bieżący. Na BK przyznano 8 200 tys. zł. (wzrost o 21% w porównaniu z rokiem 1995, natomiast na BW - 4 378 tys. zł. (wzrost o 23,4%). W klasyfikacji KBN Wydział Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu uzyskał kategorię A. Wydziały, które w roku ubiegłym miały kategorię A, utrzymały ją. Tak więc na Uczelni 8 wydziałów ma kategorię A, jeden kategorię B (Wydz. Architektury) i dwa kategorię C (Wydz. Matematyczno-Fizyczny, Wydz. Organizacji i Zarządzania). Uczelnia nasza, jak wynika z relacji Prorektora, jest na 4 miejscu pod względem wielkości przyznanych funduszy.

● Dyrektor W. WYDRYCHIEWICZ w swojej wypowiedzi wyraził m.in. opinię na temat dotacji budżetowej. Stwierdził, iż udział szkolnictwa wyższego w krajowym produkcie brutto w 1996 r. wynosi 0,87% (w 1991 r. było 0,82%), natomiast w wydatkach budżetu Państwa - 2,73% (w 1991 r. - 2,75%). Politechnika Śląska w roku bieżącym wysunęła się na pierwsze miejsce wśród uczelni technicznych pod względem liczby studentów, dzięki wzrostowi liczby przyjęć (wsp. udziału w algorytmie podziału funduszy wynosił 126%). W okresie ostatnich 3 lat wskaźnik kadrowy we wszystkich uczelniach technicznych wzrósł o 5% i pod tym względem nie jesteśmy niestety w czołówce.

Dyrektor poinformował z kolei o prognozie GUS dotyczącej populacji 19-latków. W roku 1996 populacja ta wynosi 630 tys. osób i do 1999 roku wzrośnie do 662 tys. Znaczny wzrost, tj. do 693 tys. osób nastąpi w roku 2002, a następnie wystąpi gwałtowny spadek populacji do 459 tys. osób w roku 2014.

● Dr inż. W. PILLICH poinformował o wysokości płac w szkolnictwie wyższym. Według danych MEN w styczniu br. średnia płaca w szkolnictwie wyższym wynosiła 780 zł, w tym w grupie nauczycieli akademickich - 860 zł, w grupie pracowników inż.-techn. - 800 zł i w grupie pracowników administracji i obsługi - 640 zł. Zakładane podwyżki płac mają osiągnąć: 50% - dla nauczycieli akademickich, 30% - dla pracowników inż.-techn., 23% - dla pracowników administracji i obsługi. Dyr. W. Wydrychiewicz, kontynuując ten wątek, stwierdził, iż mając na uwadze skutki przechodzące decyzji podwyżkowych na ten rok należy zakładać, że realna podwyżka w lipcu br., w grupie nauczycieli akademickich wyniesie ok. 30%, w grupie pracowników inż.-techn. - ok. 10%, natomiast w grupie pracowników administracji i obsługi - ok. 3,3%.

● Dr inż. A. SOBAŃSKI prosił Kierownictwo Uczelni o zbadanie możliwości poprawy sytuacji podatkowej nauczycieli akademickich. Dyr. W. Wydrychiewicz poinformował, że sprawa jest analizowana przez urzędników podatkowych w kraju. Żadna uczelnia nie znalazła dotychczas rozwiązania zgodnego z intencją, która sprowadza się do tego, aby wykład, jako część obowiązków wynikających z zatrudnienia nauczyciela akademickiego, upoważniał do korzystania z 50% kosztów uzyskania przychodu. MEN wypowiedział się ostatecznie, że sprawą odpisów podatkowych z wykładów nie będzie się już zajmować, ponieważ tą kwestią - zgodnie z obowiązującym prawem - winno zająć się Ministerstwo Kultury i Sztuki. Po przeprowadzeniu konsultacji przez kompetentnych pracowników administracyjnych naszej Uczelni z wszystkimi ośrodkami akademickimi w kraju, nie znaleziono sensownego rozwiązania dotyczącego wynagrodzenia za wykłady, jako części obowiązku wynikającego z umowy o pracę.

● Dr inż. A. SOBAŃSKI pytał następnie o możliwości przebudowy Domu Pracy Twórczej w Szczyrku, rozważanej dwa lata temu. JM Rektor prof. W. Winkler wyjaśnił, iż dwa lata temu koszty przebudowy ośrodka, który miał mieć charakter konferencyjny (40-50 miejsc), miały wynosić 8 mld zł (bez wyposażenia pomieszczeń). Związki Zawodowe deklarowały z funduszu socjalnego kwotę po 2 mld zł przez 2 lata. Obecnie, jak się ocenia, realizacja tego projektu będzie kosztować 12-14 mld. zł i powstaje pytanie, czy Uczelnię stać na taki wydatek. Rozważa się rów-

nież możliwość wydzierżawienia tego ośrodka, a w ostateczności sprzedaż..

● Prof. W. ZIELIŃSKI, przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej, poinformował o przebiegu wyborów na wydziałach w grupach pracowniczych i wśród studentów oraz o pracach UKW. Na temat wyborów, a szczególnie wyboru studentów do Uczelnianego Kolegium Elektorów, rozwinęła się dyskusja, w której głos zabrali: prof. W. CHOLEWA, prof. J. DZIUBIŃSKI, prof. L. DOBRZAŃSKI, prof. W. ZIELIŃSKI i student Sł. MICOR - przewodniczący Samorządu Studenckiego. W wyniku dyskusji Senat przyjął do wiadomości zasady ordynacji wyborczej studentów (została ona uchwalona przez Samorząd Studencki) oraz termin wyborów (27 marca br.). Wyjaśniono również sprawy związane z powiadamianiem studentów o wyborach na poszczególnych wydziałach.

● Prof. K. KŁOSEK prosił Kierownictwo Uczelni o wyjaśnienie losów opracowania dotyczącego planu zagospodarowania przestrzennego Dzielnicy Akademickiej. Prorektor A. Klimpel poinformował, że Wydz. Architektury otrzymał zlecenie na opracowanie wstępnego projektu. Na konkurs, ogłoszony w tej sprawie przez Zarząd Miasta Gliwice, wpłynęły dwie oferty (jedna właśnie z Wydz. Architektury) i w niedługim czasie zostanie podjęta decyzja. Prorektor wyraził nadzieję, iż Władze Rektorskie zakończą kadencję m.in. tym, że Dzielnica Akademicka będzie jednoznacznie określona w planie przestrzennego zagospodarowania Gliwic.

● Mgr A. KRZYWOŃ prosił Kierownictwo Uczelni o wystosowanie apelu do policji o częstsze patrolowanie Dzielnicy Akademickiej, szczególnie w późnych godzinach popołudniowych i wieczornych. Potrzebę taką argumentował przykładami (bandyci poturbowali pracowników Studium Języków Obcych).

● Prof. J. CHOJCAN apelował o oświetlenie Dzielnicy Akademickiej przynajmniej do godz. 22.00

● Prof. J. BENDKOWSKI wyraził na koniec opinię, że kary stosowane przez Uczelnianą Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów za wykroczenia popełniane w akademikach są zbyt niskie.

Z PRAC JM REKTORA

■ 10 kwietnia JM Rektor prof. W. Winkler wraz z Rektorem WSI Opole, prof. P. Wachem spotkali się z Wojewodą Opolskim p. R. Zembaczyńskim (absolwentem Wydziału Inżynierii Sanitarnej naszej Uczelni). Omówiono sprawy kształcenia i zatrudnienia absolwentów wyższych uczelni technicznych w regionie oraz problemy ekologiczne.

■ 24 kwietnia odbyło się spotkanie JM Rektora i Dyrektora Administracyjnego z przewodniczącymi obydwu Związków Zawodowych działających w Politechnice, podczas którego przedyskutowano możliwość rozpoczęcia jeszcze w tym roku modernizacji i rozbudowy Domu Pracy Twórczej w Szczyrku. Ostateczna decyzja w tej sprawie zależeć będzie od zgromadzonych na ten cel środków finansowych. Status tego ośrodka zmienił się. Jest to obecnie obiekt o charakterze wczasowo-szkoleniowym.

■ 25 kwietnia odbyło się posiedzenie Kolegium Rektorskiego. Omawiano program obrad majowego posiedzenia Senatu ze szczególnym uwzględnieniem planu rzeczowo-finansowego Uczelni na rok 1996 i spraw kadrowych.

PRZED KOŃCEM KADENCJI

z JM Rektorem, prof.dr hab.inż. Wilibaldem WINKLEREM
rozmawia dr inż. Marian MIKRUT

MM: Panie Rektorze, za trzy miesiące kończy się kadencja obecnych Władz Rektorskich, druga kadencja Pana na funkcji Rektora Politechniki Śląskiej. Co Pana zdaniem udało się zrealizować z pańskich zapowiedzi programowych?

WW: Byłem i nadal jestem zwolennikiem rozważnego, konsekwentnego i odpowiedzialnego przekształcania naszej Uczelni w nowoczesną uczelnię techniczną. Patrząc zatem przez pryzmat tego sformułowania, które było moim hasłem wyborczym w roku 1990, wypunktuję najistotniejsze - moim zdaniem - przedsięwzięcia, które zostały zrealizowane w okresie 6 lat. A więc przede wszystkim:

- opracowano i wprowadzono w życie nowy Statut Uczelni,
- wprowadzono zmiany strukturalne na wydziałach i w Uczelni, których głównym za-

daniem było przekształcenie scentralizowanego modelu administrowania w kierunku zwiększenia uprawnień i odpowiedzialności wydziałów i jednostek wewnętrznych,

- wprowadzono samodzielność finansową wydziałów,
- mimo przejścia na emeryturę ponad 40 profesorów tytularnych stan zatrudnienia w tej grupie nauczycieli akademickich zmniejszył się tylko nieznacznie, dzięki odpowiedniej polityce kadrowej na wydziałach,
- zwiększono w sposób znaczący liczbę studentów,
- na niektórych kierunkach wprowadzono dzienne studia inżynierskie,
- zlikwidowano w całej Uczelni studia zaoczne, jako nieefektywną formę kształcenia nowoczesnego inżyniera,
- rozwinięto studia doktoranckie i różne formy kształcenia ustawicznego,
- rozszerzono zakres wyróżnień przyznawanych studentom przez wprowadzenie Medalu Omnium Studiosorum Optimo dla najlepszych absolwentów w danym roku akademickim,
- stworzono przyzwoite warunki dla rozwoju sportu i rekreacji dla studentów i pracowników (przejęto w użytkowanie obiekty OSiR, wybudowano nową halę sportową),
- zakończono i oddano do użytkowania gmach Biblioteki Głównej,
- rozwinięto współpracę z ośrodkami zagranicznymi.

Ponadto kontynuowane są prace nad unowocześnieniem centralnej bazy bibliotecznej, a w fazie mocno zaawansowanej jest budowa sieci informatycznej.

MM: A co Pan uważa za największe osiągnięcie.

WW: Chyba to, że mimo zmniejszających się z roku na rok realnych dotacji na działalność Uczelni z budżetu państwa, wszystkie należności, a zwłaszcza płace są regularnie realizowane; a przecież dzisiaj otrzymujemy de facto co najmniej o 1/3 mniej, niż w pierwszym roku pierwszej kadencji.

MM: Zapewne w ciągu prawie sześciu lat piastowania funkcji Rektora było wiele momentów i wydarzeń, które Pan w szczególny sposób przeżywał?

WW: Oczywiście, było ich kilka, zarówno dobrych, jak i złych. O złych nie będę mówił, natomiast z tych dobrych pragnę wyróżnić jedno: spotkanie z Ojcem Świętym Janem Pawłem II, które odbyło się 4 stycznia bieżącego roku w Watykanie, gdy 56 Rektorów wyższych uczelni krajowych zostało przyjętych na specjalnej audiencji. To spotkanie i moją krótką rozmowę z Papieżem nigdy nie zapomnę.

MM: Gdyby Pan mógł obecnie kandydować po raz trzeci, czy wyraziłby Pan zgodę na kandydowanie?

WW: Obawiam się, że sama chęć tu nie wystarczy. Znając nastroje ogólne w społeczeństwie, nawet gdybym chciał i mógł, to szanse na ponowny wybór miałbym mniejsze, niż sześć lub trzy lata temu. Jestem zdania, że wprowadzenie ograniczeń do dwóch kadencji jest w założeniu słuszne, bo każdy nowy Rektor przychodzi z nowymi pomysłami i z pewną świeżością działania. Natomiast po kilku latach pełnienia funkcji, nie tylko zresztą funkcji Rektora, człowiek może wpaść w pewną rutynę, która wcale nie musi być korzystna dla środowiska, któremu służy i przewodzi.

MM: Znamy już kandydatów na Rektora w kadencji 1996-99. Gdyby Pan był elektorem - a wiem, że zrezygnował Pan z kandydowania do Uczelnianego Kolegium Elektorów - na kogo by Pan głosował?

WW: Jeśli Pan chce mnie sprowokować do podania nazwiska, to muszę Pana, a być może i nasze środowisko akademickie rozczarować. Istnieje coś takiego jak poczucie lojalności w stosunku do współpracowników, a więc w moim przypadku do obecnych Prorektorów, ale również w stosunku do Dziekanów, z którymi bardzo dobrze mi się współpracowało. Ponadto nie istnieje zwyczaj w naszym środowisku akademickim, aby ustępujący Rektor wyznaczał swojego następcę na zasadzie dynastycznej.

Demokratyczny wybór należy do elektorów. I byłoby dobrze, gdyby wybór ten został przeprowadzony na podstawie kryteriów i cech osobowych kandydatów, a nie na zasadzie koterii, układów i ewentualnie obiecywanych korzyści z tytułu poparcia określonego kandydata.

MM: A zatem jakie to kryteria, jakie cechy osobowe powinien - Pana zdaniem - posiadać kandydat?

WW: Przede wszystkim powinna to być osoba, o której wiadomo, że funkcję tę potraktuje jako służbę, służbę dla Uczelni, dla każdego pracownika od profesora zwyczajnego poczynając na personelu pomocniczym kończąc. A służba - w moim pojęciu - to jest całkowite poświęcenie się tym niełatwym i bardzo czasochłonnym obowiązkom, bez szukania jakichkolwiek osobistych korzyści i absolutne przywiązanie do Uczelni. Ponadto powinna to być osoba niekonfliktowa, a zatem trzeba się przyjrzeć kandydatom, jak w swoich środowiskach, na swoich stanowiskach spełniają to

kryterium. Kolejnymi cechami powinny być: rzetelność, operatywność, stanowczość i łatwość nawiązywania kontaktów z partnerami krajowymi i zagranicznymi. No i to, o co ja się starałem, aby w sposób rozważny dalej prowadzić przekształcanie Uczelni w szkołę wyższą o standardzie światowym, oscylując w kierunku uniwersytetu technicznego.

MM: A czy nie uważa Pan, że jest to sylwetka idealna? Tworzą ją wyłącznie zalety.

WW: Jestem świadom tego, że niektórych z wymienionych cech i ja nie posiadam. Mam nadzieję, że nasze środowisko właściwie oceni, który z kandydatów jest najbliższy ideałowi. Nie byłoby natomiast dobrze, gdyby wybrano kogoś, kto obiecuje "złote góry", a nie jest w stanie spełnić tych obietnic. I nie od elokwencji przedwyborczej kandydata powinna zależeć decyzja wyborców, zwłaszcza jeśli jednym z podstawowych argumentów decyzji o kandydowaniu jest zaspokojenie swoich osobistych ambicji.

MM: Czy nie zaskakuje Pana tak duża liczba ubiegających się o to, niełatwe przecież, stanowisko?

WW: W pewnym stopniu tak, choć trzeba przyznać, że wynika to także z obecnej ordynacji wyborczej, według której wystarczy zgłoszenie kandydata przez jednego (!) elektora. Proponowaliśmy zmianę w tym zakresie, np. poprzez organizowanie prawyborów na wydziałach lub też przez wprowadzenie wymogu, aby jednego kandydata zgłosiło co najmniej 30 elektorów. Propozycje te - niestety - zostały odrzucone; myślę, że w przyszłości jedna z tych koncepcji powinna zostać zaakceptowana przez nasze środowisko.

MM: Czego zatem należy życzyć wyborcom?

WW: Przede wszystkim rozwagi.

MM: W czasie pełnienia funkcji Rektora, funkcji bardzo absorbującej czasowo, napisał Pan książkę w dwóch językach obcych, a - o ile mi wiadomo - pisze Pan książkę w języku polskim. Na dodatek w drugiej kadencji pełni Pan obowiązki dyrektora Instytutu. Jak to wszystko Pan godzi?

WW: Książka - o której Pan wspomina - wydana w RFN i USA, została napisana wcześniej przed objęciem przeze mnie funkcji Rektora. W czasie pierwszej kadencji ukazała się wersja niemiecka, a w czasie drugiej - wersja angielska. Nie wyobrażam sobie, żeby tego rodzaju książkę można było pisać w trakcie pełnienia funkcji Rektora. Natomiast książkę, którą obecnie piszę, notabene też z Rektorem Politechniki Wrocławskiej, prof. Andrzejem Wiszniewskim, który reprezentuje tę samą specjalność naukową, chciałem oddać do WNT do końca marca br. Ale niestety termin minął i trzeba będzie poświęcić wakacje na jej dokończenie, bo wrzesień jest ostatecznym terminem uzgodnionym przez nas z WNT. I to jest również dowód na to, jak wiele trzeba poświęcić ze swojej indywidualnej kariery naukowej piastując funkcję Rektora, aby na jedną lub dwie kadencje oddać się sprawom organizacyjnym i reprezentacyjnym w całości. Natomiast co do funkcji dyrektora Instytutu, to nie z własnej woli tym dyrektorem zostałem. Odejście do pracy poza Uczelnią mojego poprzednika na tej funkcji stworzyło taką konieczność. Ale też moi bezpośredni współpracownicy w Instytucie wiedzą, jak niewiele czasu mogę poświęcać Instytutowi.

MM: Jakie są Pańskie zamierzenia na przyszłość?

WW: Przede wszystkim zająć się Instytutem. Na pewno nie pójdę do biznesu, nie założę firmy. Ale nie wyobrażam sobie również, po tak intensywnych prawie 6 latach działalności, wrócić wyłącznie do spraw instytutowych, do pisania kolejnej książki. I wreszcie więcej czasu poświęcę swojej rodzinie, która chyba najbardziej odczuła lata mojej działalności na funkcji Rektora. A co więcej ? Czas pokaże... Korzystam z okazji, żeby bardzo serdecznie podziękować za współpracę wszystkim pracownikom i studentom naszej Uczelni, a w szczególności Panom Prorektorom, Dyrektorowi Administracyjnemu z całym Jego pionem i oczywiście Panom Dziekanom, którzy ponieśli największy trud w dokonanych zmianach. Natomiast nowym władzom na czele z nieznanym mi Rektorem życzę lepszych czasów dla szkolnictwa wyższego w naszym kraju i samych sukcesów.

MM: Dziękuję bardzo za rozmowę.

STOPNIE NAUKOWE I STANOWISKA

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk uzyskali:

- **mgr inż. Krzysztof WODARSKI** (30 l.) z Katedry Zarządzania i Restrukturyzacji w Górnictwie; temat pracy doktorskiej -"Planowanie strategiczne zintegrowanej grupy kopalń węgla kamiennego", promotor - dr hab.inż. Andrzej KARBOWNIK prof. Pol.Śl., RG - 2.04.1996 r.
- **mgr inż. Klaudiusz FROSS** (29 l.) z Katedry Architektury i Metodyki Projektowania; temat pracy - "Indywidualizacja przestrzeni biurowych", promotor - dr hab.inż. Elżbieta NIEZABITOWSKA prof. Pol.Śl., RAr - 17.04.1996 r.

- **mgr inż. Bożena PISARSKA** (46 l.) z Instytutu Chemii Nieogranicznej w Gliwicach; temat pracy -"Badania reakcji karbonizacji jonów wodorotlenowych w przestrzeni katodowej elektrolizera membranowego na przykładzie KOH", promotor - prof.dr hab.inż. Witold GNOT, RCh - 24.04.1996 r.
- **mgr inż. Zbigniew PASZENDA** (34 l.) z Instytutu Metaloznawstwa Pol.Śl.; temat pracy - "Optymalizacja struktury własności mechanicznych odlewniczych stopów kobaltowych stosowanych do endoprotezy stawu biodrowego z uwzględnieniem warunków biomechanicznych", promotor - prof.dr hab. inż. Jan MARCINIAK, RMT - 24.04.1996 r.

■ Habilitacje

Stopień doktora habilitowanego uzyskał w zakresie technologii chemicznej **dr inż. Stefan BAJ** (50 l.) z Instytutu Chemii i Technologii Organicznej; RCh - 25.10.1996 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 25.03.1996 r.

■ Stanowisko profesora nadzwyczajnego

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Śląskiej z dniem 1.04.1996 r. **dra hab.inż. Romana MAZURKIEWICZA** (RCh). Nominację wręczono 11 kwietnia br.

■ Stanowisko profesora zwyczajnego

Minister Edukacji Narodowej mianował na stanowisko profesora zwyczajnego Politechniki Śląskiej z dniem 1.04.1996 r. **prof.dra inż. Zbigniewa PIĄTKIEWICZA** (RMT). Nominację wręczył JM Rektor 15 kwietnia br.

Gratulacje

DYDAKTYKA

■ Wyniki zimowej sesji egzaminacyjnej w r.ak. 1995/96

Studia dzienne

Na I roku skreślono po semestrze zimowym 29,8% studentów. Najwięcej skreśleń zanotowano na kierunkach: Mechanika i Budowa Maszyn (RMT, st.inż.) - 57,3%, Inżynieria Materiałowa (RM) - 48,%, Technologia Chemiczna (RCh) - 46,3%. Najmniej skreślono na Transporcie (RM) - 0,8%, na Informatyce (RAu) - 4,4% i na Architekturze i Urbanistyce (RAr) - 9,8%. Na semestr letni wpisano na I roku łącznie na wszystkich kierunkach 4 828 studentów (w roku ubiegłym 4 997).

Na latach II-V wskaźnik skreśleń jest znacznie niższy i wynosi średnio 2,0%. Najwięcej skreśleń było na kierunkach: Inżynieria Materiałowa (7,1%), Górnictwo i Geologia (5,5%) oraz Transport (4,0%). Na semestr letni na latach II-V wpisano łącznie 8 145 studentów (rok wcześniej - 6 857).

Łącznie na semestr letni na wszystkich latach studiów dziennych wpisano 12 973 studentów (w roku 1995 - 11 854).

Studia wieczorowe

Na I roku skreślono po semestrze zimowym 37,7% studentów, przy czym najwyższy wskaźnik skreśleń zarejestrowano na kierunkach: Budownictwo (RB) - 56,5%, Mechanika i Budowa Maszyn (RMT) - 53,2% oraz Elektrotechnika (RE) - 46,5%. Najmniej skreśleń było na kierunkach: Zarządzanie i Marketing (ROZ) - 4,3%, Inżynieria i Ochrona Środowiska (RIE) - 8,8%, Elektronika i Telekomunikacja (RAu) - 24,2%. Na semestr letni wpisano na I roku łącznie 2023 studentów (rok wcześniej - 1392).

Na latach II-V średni wskaźnik skreśleń wyniósł 4,8%. Najwięcej skreśleń było na kierunkach: Zarządzanie i Marketing (ROZ) - 60,6%, Inżynieria Materiałowa (RM) - 10,5% oraz Elektrotechnika (RE) - 8,5%. Na semestr letni na latach II-V wpisano łącznie 1631 studentów (rok temu - 1061).

Łącznie na semestr letni na studiach wieczorowych wpisano 3654 studentów (w roku ubiegłym - 2453).

■ Minimalne wymagania programowe dla kierunków technicznych

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego podjęła uchwałę określającą minimalne wymagania programowe dla kierunków technicznych, wśród których znalazły się m.in.: Budownictwo, Elektrotechnika, Mechanika i Budowa Maszyn oraz Technologia Chemiczna. Uchwałę przekazano do wiadomości rektorom szkół wyższych oraz skierowano do MEN, co może spowodować podjęcie decyzji w formie określonego zarządzenia.

Łączna liczba godzin przeznaczona na studia jest stosunkowo niska i dla studiów magisterskich na poszczególnych kierunkach wynosi:

Budownictwo	-	3600 godz.
Elektrotechnika	-	3700 godz.
Mechanika i Budowa Maszyn	-	3750 godz.
Technologia Chemiczna	-	3400 godz.

W podanych liczbach mieści się również 400 godz. przeznaczonych na pracę dyplomową. Minima programowe obejmują od 1575 godz. na kierunku Technologia Chemicz-

na do 1995 godz. na kierunku Elektrotechnika. Wyróżniono **trzy kategorie przedmiotów**: nietechniczne, podstawowe i techniczne. Liczba godzin przeznaczonych na te grupy przedmiotów na poszczególnych kierunkach studiów wynosi:

- **dla kierunku Budownictwo**
- 4 przedmioty nietechniczne: 390 godz.
- 9 przedmiotów podstawowych: 675 godz., w tym matematyka - 240 godz. i fizyka - 90 godz.
- 11 przedmiotów technicznych
- **dla kierunku Elektrotechnika**
- 3 przedmioty nietechniczne: 360 godz.
- 6 przedmiotów podstawowych: 990 godz., w tym matematyka - 300 godz. i fizyka - 180 godz.
- 18 przedmiotów technicznych
- **dla kierunku Mechanika i Budowa Maszyn**
- 3 przedmioty nietechniczne: 390 godz.
- 5 przedmiotów podstawowych: 675 godz., w tym matematyka - 210 godz. i fizyka - 135 godz.
- 18 przedmiotów technicznych
- **dla kierunku Technologia Chemiczna**
- 5 przedmiotów nietechnicznych: 360 godz.
- 8 przedmiotów podstawowych: 555 godz., w tym matematyka - 105 godz. i fizyka 75 godz.
- 16 przedmiotów technicznych.

Opracowanie RG Sz.W. zawiera trzy **zasadnicze zalecenia:**

1. W grupie przedmiotów nietechnicznych i przedmiotów podstawowych zajęcia fakultatywne powinny stanowić łącznie ok. 50% zajęć.
2. Program studiów powinien przewidywać od 8 do 12 tygodni praktyki, w tym praktykę kierunkową i dyplomową.
3. Przy ustalaniu szczegółowego planu i programu studiów należy mieć na uwadze kryteria akredytacji kierunku w FEANI, tj. udział poszczególnych kategorii przedmiotów powinien wynosić: przedmioty nietechniczne - ok. 10%, przedmioty podstawowe - ok. 35% i przedmioty techniczne - ok. 55%.

ORGANIZACJA

W kwietniu 1996 r. ukazały się następujące akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

■ **Zarządzenia**

- Nr 12/95/96 z dnia 18 kwietnia w sprawie ustalenia ceny za wydawnictwa wydawane w Politechnice Śląskiej
- Nr 14/95/96 z dnia 19 kwietnia w sprawie ustalenia stawek dla: wynagrodzeń autorskich, wynagrodzeń za prace wydawnicze i opracowania redakcyjne

Pisma okólne

- Nr 13/95/96 z dnia 10 kwietnia w sprawie odpłatności za miejsce, pokój lub segment w Hotelach Asystenckich Politechniki Śląskiej w II kwartale 1996 roku

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ **Wyjazdy**

W kwietniu br. zarejestrowano 73 wyjazdy zagraniczne naszych pracowników. Na liście 15 krajów znajdują się: Niemcy (12 osób), Czechy (10), Portugalia (10), Belgia (8), Wielka Brytania (8), Francja (6), Włochy (5), Irlandia (3), Estonia (2), Serbia (2), Słowacja (2), USA (2), Hiszpania (1), Holandia (1) i Szwecja (1). Cele wyjazdów: konsultacje - 29 osób, konferencje - 23, staże - 9, wymiana - 4 oraz inne powody - 8 .

■ **Przyjazdy**

W tym samym miesiącu do Uczelni przybyły 42 osoby z zagranicy, w tym: z Niemiec (10), Rosji (6), Ukrainy (6), Czech (3), Wielkiej Brytanii (3), Bułgarii (2), Chin (2), Jemenu (2), b.Jugosławii (2), Litwy (2) oraz ze Słowacji, Słowenii, Szwecji i Węgier (po jednej osobie). Cele wyjazdów: zaproszenie - 34 osoby, staż - 2, studia doktoranckie - 3 i wymiana bezdewizowa - 3 osoby.

CENTRUM INICJATYW SPOŁECZNYCH

przy Politechnice Śląskiej

Centrum Inicjatyw Społecznych jest stowarzyszeniem, którego głównym celem statutowym jest inspirowanie, wyzwalanie i wspieranie inicjatyw społecznych, szczególnie o charakterze lokalnym i regionalnym. Cel ten realizowany jest przez prowadzenie programów skierowanych szczególnie do młodzieży i grup społecznych potrzebujących pomocy. Pomaga także ludziom w samoorganizowaniu się dla rozwiązania konkretnych lokalnych problemów.

"Biuro Koordynacyjne", prowadzone w ramach największego z realizowanych przez centrum programów, jest reprezentantem około 50 placówek związanych z niepełnosprawnymi dziećmi i młodzieżą. Są to Ośrodki rehabilitacyjne, integracyjno-adaptacyjne, wychowawczo-oświatowe dla dzieci i młodzieży niesprawnej ruchowo, umysłowo, z mózgowym porażeniem dziecięcym. Prawie wszyst-

kie tego typu placówki działają na terenie Śląska i prowadzone są przez stowarzyszenie p. Mrugalskiej lub małe lokalne stowarzyszenia i fundacje.
Centrum Inicjatyw Społecznych powstało jako efekt amerykańskiego programu VAD (Volutieer Association Development) realizowanego przez Alliance of Universities for Democracy, której członkiem jest Politechnika Śląska.
CIS jest stowarzyszeniem wspieranym przez Politechnikę Śląską (udostępnienie lokalu z telefonem, ksero, itp.), zrzeszającym ok. 20 osób.
CIS prowadzi programy z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki społecznej, edukacyjne, a także stwarza forum dla współpracy różnych organizacji pozarządowych ze sobą i z lokalną administracją.
Do programów prowadzonych w interesie osób potrzebujących pomocy (dzieci z rodzin patologicznych, niepełnosprawnych i osób na ich rzecz pracujących, bezrobotnych), młodzieży, społeczności lokalnych, należą:

- **"Koordynacja Współpracy Ośrodków Rehabilitacyjnych dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej ze Śląska"** - zrzesza ok. 40 placówek, których pracownicy uczestniczą w comiesięcznych spotkaniach (po ok. 50 osób na każdym) i szkoleniach specjalistycznych (w '95 roku ok. 200 osób), dla których prowadzone jest stale biuro przekazujące informacje i organizujące szkolenia. Program utrzymywany jest ze składek Ośrodków. Budżet w '95 roku - ok. 16.000 zł.
- **"Starsi bracia, starsze siostry"** - program przygotowujący młodzieżowych liderów do działania społecznego na rzecz lokalnych środowisk (praktyki w środowiskowych świetlicach dla dzieci z rodzin ubogich, niewydolnych wychowawczo). Program sponsorowany jest przez okresowe granty z różnych fundacji.
- **"Sukces"** - 4-miesięczny program psychologiczny dla 20 bezrobotnych kobiet. Sponsorowany przez Fundację Stefana Batorego. Budżet 5000 zł.
- Tematyczne **"Spotkania liderów organizacji pomagających ludziom"**, w których uczestniczą przedstawiciele org. społecznych, rządowych i władz miasta; program bezkosztowy.
- **"Szkolenie w metodzie NDT-Bobath"** - pierwsze w kraju w jęz. polskim, dwumiesięczne, dla 24 rehabilitantów leczących dzieci z porażeniem mózgowym. Koszty ponosili uczestnicy, budżet - 42.000 zł.
- Programy edukacyjne dla młodzieży - chwilowo nie wznawiane: **"Szkoła dla demokracji" i "Szkoła ekologiczna"**

Z cyklu programów skierowanych do osób niepełnosprawnych przygotowujemy obecnie **"Instruktorskie warsztaty plastyczne dla osób niepełnosprawnych"**. Jest to roczny program dla osób ukierunkowanych plastycznie, wykazujących chęć i talent w pogłębianiu swojej wiedzy plastycznej oraz chcących uzyskać uprawnienia instruktora plastycznego, względnie kontynuować naukę na studiach. Jesteśmy na etapie zdobywania pełnego zabezpieczenia finansowego tego programu. Celem programu jest wyrównanie szans w usamodzielnieniu się zawodowym osób niepełnosprawnych.
Członkowie Centrum pracują **społecznie**, a środki materialne na poszczególne programy zdobywają w formie okresowych grantów od fundacji lub od sponsorów.
Prezesem Centrum Inicjatyw Społecznych jest dr inż. Tadeusz GRABOWIECKI (tel. 37-16-65). W skład Zarządu wchodzą ponadto: Jerzy JAKUBIEC (37-25-05), Halina RUDNICKA (37-28-58 lub 66-96-11 w.155), Anna FRANEK (31-52-13) oraz Joanna SARRÉ (31-12-63).

WALNE ZGROMADZENIE Oddziału Gliwickiego PTETiS

17 kwietnia br. na Wydziale Elektrycznym odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Oddziału Gliwickiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Zgromadzenie podsumowało działalność Zarządu za minioną kadencję oraz dokonało wyboru nowych władz. Przewodniczącym Oddziału został wybrany **dr hab. inż. Jan CHOJCAN**, prof. Pol.Śl. (w poprzedniej kadencji był wiceprzewodniczącym).
Oddział Gliwicki PTETiS zrzesza 114 członków z terenu Gliwic i Opola. Są to w zdecydowanej większości pracownicy Politechniki Śląskiej i WSI Opole. Oddział rekomendował w ostatnich kilku latach pięciu członków zagranicznych (Australia, Republika Południowej Afryki, Szwajcaria, Wielka Brytania i USA). Jest organizatorem wielu sympozjów, seminariów i odczytów z elektrotechniki. Od kilku lat stałym, corocznym punktem działalności Oddziału były cieszące się dużym uznaniem ze strony członków Towarzystwa - Beskidzkie Seminaria Elektryków (informowaliśmy o nich na łamach naszego biuletynu). Od 1990 roku przewodniczącym Oddziału był **dr hab.inż. Krzysztof KLUSZCZYŃSKI, prof. Pol. Śl.**

Z DZIAŁALNOŚCI CPKZ

W okresie kwiecień - maj Centrum Promocji Kultury Zagranicznej było organizatorem następujących imprez:

- wystawa francuskich czasopism z Maroka; 9.04. - 25.04.
- projekcja francuskich filmów video w wersji oryginalnej; 10.04. - 10.05
- wystawa francuskich powieści młodzieżowych z Quebecu (Instytut Francuski w Krakowie; 25.04 - 15.05
- wykład dla nauczycieli j. francuskiego z Gliwic i Zabrza; 25.04.
- prezentacja nowości wydawniczych oraz powieści Jean Giono (księgarnia Edukator z Krakowa)

SPORT

AZS Gliwice - czołowy klub w Polsce

Kilka miesięcy temu odbyły się uroczystości z okazji 50-lecia istnienia AZS-u Gliwice. Wydawałoby się, że cały zgiełk wokół tego klubu powinien już powoli wygasać, stało się jednak wręcz odwrotnie. Powodem są sukcesy nie notowane dotychczas w historii tego akademickiego skupiska sportowców.

Na przełomie lat 80-tych i 90-tych polski sport przeżywał niesamowity kryzys. Wiele klubów upadło, a w większości tych, które pozostały, musiano rozwiązać część sekcji. Jednym z nielicznych klubów, który przeszedł ten sztorm bez większych strat jest AZS Gliwice. Wprawdzie i tu w oczy zajrzał strach, lecz władze klubu, niczym wytrawny wilk morski, potrafiły przeprowadzić ten okręt przez zdradzieckie rafy polskiego marazmu sportowego. Wysiłek był ogromny, lecz jego efekty są imponujące. Na mapie kraju powstał jeden z najsilniejszych, wielosekcyjnych ośrodków sportowych. Aby nie być gołosłownym przedstawię kilka faktów.

Chyba najprężniej działającą sekcją jest judo. Drużyna ta występuje obecnie z dużymi sukcesami w rozgrywkach pierwszej ligi mężczyzn. Bezapelacyjnym liderem tego zespołu jest czołowy judoka kraju **Bronisław Wołkowicz**. Ma on zresztą bardzo dużą szansę zostać piątym olimpijczykiem w historii tegoż klubu i wyjechać na igrzyska do Atlanty. W rozgrywkach ekstraklasy uczestniczą także tenisiści stołowi. Wprawdzie mieli wiele ciężkich przepraw w spotkaniach z czołowymi drużynami kraju i z pewnymi problemami utrzymali się w tej najlepszej grupie, lecz ich wielkim atutem jest młody wiek. Najstarszy zawodnik, **Grzegorz Iwaniuk**, ma dopiero 22 lata. Jest to więc drużyna rozwojowa. Miłą niespodziankę sprawili badmintoniści AZS Gliwice, którzy w minionym sezonie wywalczyli awans do pierwszej ligi. Ten niespodziewany skok na najwyższy poziom rozgrywek sprawił, że stali się oni trzecią drużyną gliwickiego klubu występującą w ekstraklasie. Przysłowiowego łutu szczęścia zabrakło siatkarzom, którzy w rozgrywkach ligi międzywojewódzkiej zajęli 3 miejsce. Tylko dwie pierwsze drużyny otrzymały prawo walki o awans do drugiej ligi. Pozostał więc tylko żal niefrasobliwie utraconych punktów a nawet setów, które miały istotny wpływ na końcowy układ tabeli. Bardzo dobrze radzą sobie szachiści. Zajmują oni obecnie drugą pozycję w rozgrywkach III ligi i mają bardzo dużą szansę awansować szczebel wyżej. Owocuje tu bardzo dobra praca trenerska. To właśnie ta drużyna zdobyła w obecnej edycji pierwsze miejsce w Akademickich Mistrzostwach Polski w tej dyscyplinie sportu. Zresztą o poważnym traktowaniu sportu studenckiego niech świadczy fakt, że podczas zakończonych niedawno Mistrzostw Polski Politechnik w piątkach piłkarskich, gliwiczanie zajęli pierwsze miejsce.

Nie zanotowanoby w klubie sukcesów, gdyby nie bardzo dobry klimat stworzony przez Władze Rektorskie wokół sportu. Dały one z siebie bardzo dużo w rozwój obiektów sportowych Politechniki Śląskiej. Czas jest jednak nieubłagany i w tym roku nastąpi zmiana na "gliwickim olimpie". Mam nadzieję, że nowe władze Uczelni nie roztrwonią, tak ciężko wypracowanego "dobytku" i stworzą przynajmniej tak samo dobrą atmosferę wokół sportowego środowiska studenckiego.

(Robert Kaczanowski)

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 37-26-22

Edycja sieciowa: URL:http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html

Łamanie komputerowe i druk:
Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 37-21-97
zam. 210/96 350 egz.